

Voorstel raad

Nummer

C.7

Portefeuillehouder

M.M.J. van Gent & M. Versluis

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
22 mei 2025	22 april 2025

Onderwerp
Adviesraad Sociaal Domein

Kern van het voorstel
In 2022 besloot het college tot de oprichting van één adviesraad sociaal domein door samenvoeging van de Wmo-adviesraad en de Cliëntenraad Participatiewet. Dit om te komen tot efficiëntere inspanningen en een geïntegreerd advies aan de gemeente. Voor een adequate dienstverlening is het noodzakelijk om deze beleidsterreinen te verbinden en integraal te werken, zowel bij beleidsontwikkeling als uitvoering. De samenwerking tussen beide raden bleek echter niet succesvol. De Wmo-adviesraad heeft zichzelf opgeheven, waardoor er een dringende behoefte is aan een nieuwe, integrale adviesraad. Hiervoor moet een verordening worden vastgesteld.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: de Verordening Adviesraad Sociaal Domein vast te stellen.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet: Artikel 149 geeft gemeenten de bevoegdheid om verordeningen vast te stellen voor hun huishouding. Participatiewet: Artikel 47 verplicht gemeenten om cliënten te betrekken bij de uitvoering van deze wet. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015: Artikel 2.1.3, lid 3, vereist dat gemeenten cliënten betrekken bij de voorbereiding van beleid. Jeugdwet: Artikel 2.10 stelt dat gemeenten cliënten moeten betrekken bij de uitvoering van deze wet.

De gemeenteraad besluit:

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 mei 2025.

Griffier

Burgemeester

Aanleiding

Op 22 maart 2022 besloot het college tot de vorming van een adviesraad voor het sociaal domein, gezien de steeds complexer wordende hulpvragen van inwoners die meerdere beleidsterreinen beslaan. Voor een adequate dienstverlening is het noodzakelijk om deze beleidsterreinen te verbinden en integraal te werken, zowel bij beleidsontwikkeling als uitvoering. Dit integrale werken moet ook doorwerken in de advisering door cliënten- en adviesraden.

Pogingen in 2023 en 2024 om de Wmo-adviesraad en de Cliëntenraad Participatiewet beter te laten samen werken, mislukten. Daarom besloot het college op 15 november 2024 alsnog in te zetten op de vorming van één Adviesraad Sociaal Domein, met behulp van externe (onafhankelijke) ondersteuning en rekening houdend met de bezwaren en wensen van de Cliëntenraad Participatie.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Doelen van inwonersparticipatie zijn:

- *Betrokkenheid vergroten*: Inwonersparticipatie zorgt ervoor dat inwoners actief betrokken worden bij het beleid en de besluitvorming in het sociaal domein.
- *Behoeften en wensen begrijpen*: Het helpt de gemeente om beter inzicht te krijgen in de behoeften en wensen van de inwoners.
- *Beleid verbeteren*: Door de input van inwoners kan het beleid beter afgestemd worden op de werkelijke situatie en behoeften in de gemeenschap.
- *Vertrouwen en transparantie*: Het bevordert vertrouwen en transparantie tussen de gemeente en de inwoners.

We willen hierbij de volgende effecten realiseren:

- *Betere besluitvorming:* Besluiten worden beter onderbouwd en sluiten beter aan bij de behoeften van de gemeenschap.
- *Verhoogde tevredenheid:* Inwoners voelen zich gehoord en gewaardeerd, wat leidt tot een hogere tevredenheid met de gemeentelijke dienstverlening.
- *Innovatieve oplossingen:* Door diverse perspectieven te betrekken, ontstaan er vaak innovatieve en effectieve oplossingen voor sociale vraagstukken.
- *Sociale cohesie:* Het bevordert de sociale cohesie doordat inwoners samen werken aan gemeenschappelijke doelen en uitdagingen.
- *Verantwoordelijkheid en eigenaarschap:* Inwoners voelen zich meer verantwoordelijk en betrokken bij de uitvoering van het beleid, wat de effectiviteit en duurzaamheid van de maatregelen vergroot.

Motivering per voorgesteld besluit

De nieuwe Regiovisie Sociaal Domein voor de Kop van Noord-Holland legt de komende jaren extra nadruk op samenhang en het belang daarvan voor de inwoners. Een goed functionerende Adviesraad Sociaal Domein is hiervoor het juiste instrument, vooral in de samenwerking met de andere Kop-gemeenten die al een dergelijke adviesraad hebben ingesteld.

De belangrijkste (beslis)punten in de verordening zijn:

- *Centrale rol:* De adviesraad is een centraal orgaan in de inwonersparticipatie binnen het sociaal domein en moet zichtbaar en benaderbaar zijn voor zijn achterban.
- *Achterban raadplegen:* De adviesraad stelt een plan op voor het raadplegen van de achterban.
- *Samenstelling van de adviesraad:* Bestaat uit inwoners met affiniteit, ervaring, kennis en kunde, die een brede vertegenwoordiging vormen van de verschillende subdomeinen van het sociaal domein.
- *Adviesfunctie:* Geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het college over gemeentelijk beleid en dienstverlening binnen het sociaal domein.
- *Budget:* Jaarlijks budget voor deskundigheidsbevordering, administratieve kosten, achterbaninformatie, onkostenvergoeding, vergaderfaciliteiten en deskundigen.
- *Integriteit:* Vermijden van schijn van belangenverstrengeling bij het lidmaatschap.
- *Benoeming leden:* Leden worden op voorstel van de adviesraad door het college benoemd.
- *Stemmen zonder last:* Leden stemmen zonder last, gericht op het algemeen belang.
- *Onafhankelijke voorzitter:* Benoemd door het college, geen lid van de adviesraad, zorgt voor een integraal en zorgvuldig gewogen advies.
- *Contactpersoon:* Het college zorgt voor een verbindingsambtenaar als eerste aanspreekpunt die ook aanwezig is bij vergaderingen.

- *Transparantie en duidelijkheid:* De doelstellingen, taken, en procedures van de adviesraad helder omschreven. Dit bevordert transparantie en zorgt ervoor dat alle betrokkenen precies weten wat er van hen verwacht wordt.
- *Verantwoording en controle:* De verordening biedt een kader voor verantwoording en controle. De evaluatie van de prestaties van de adviesraad zorgt ervoor dat er mechanismen zijn voor het monitoren en bijsturen van de activiteiten van de adviesraad.

De verordening biedt een formele juridische basis voor de oprichting en werking van de adviesraad. Dit zorgt ervoor dat de adviesraad wettelijk erkend is en haar taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn vastgelegd. De verordening versterkt de legitimiteit van de adviesraad en bevordert de betrokkenheid van de leden. Het geeft hun een duidelijk mandaat en versterkt hun positie als vertegenwoordigers van de gemeenschap.

Adviezen cliëntenraad en Wmo adviesraad

De Wmo adviesraad heeft zichzelf in december opgeheven. Het advies van de cliëntenraad is als bijlage toegevoegd.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

Complexiteit van de oprichting: Het opzetten van een brede adviesraad kan een complex en tijdrovend proces zijn. Echter, deze inspanning leidt tot een meer samenhangend en efficiënt adviesorgaan dat beter in staat is om de gemeente te ondersteunen. Om dit risico te beheersen is ervoor gekozen om een externe (onafhankelijke) adviseur aan te stellen om dit proces te begeleiden.

Verschillende belangen: Het samenbrengen van diverse belanghebbenden kan leiden tot conflicterende belangen en standpunten. Toch zorgt een brede adviesraad, met een onafhankelijke voorzitter, voor meer diversiteit aan perspectieven wat de kwaliteit van de adviezen ten goede komt.

Capaciteitsproblemen: Het kan een uitdaging zijn om voldoende gekwalificeerde leden te vinden en te behouden. Externe ondersteuning kan helpen bij het werven en selecteren van geschikte kandidaten, waardoor de capaciteit van de adviesraad wordt versterkt.

Aanpassing van bestaande structuren: Het opzetten van de nieuwe adviesraad betekent dat bestaande adviesorganen hun rol verliezen, wat weerstand kan veroorzaken. Door leden van bestaande raden uit te nodigen om te solliciteren voor de nieuwe adviesraad, kan hun expertise worden behouden.

Alternatieven (incl. argumenten)

Andere vormen van inwonersparticipatie zijn:

1. *Gespecialiseerde adviesraden:*

a. Voordelen: Diepgaande expertise binnen specifieke domeinen zoals Wmo, Jeugdwet, of Participatiewet.

b. Nadelen: Kan leiden tot sectoraal denken en gebrek aan integratie tussen verschillende domeinen. Meer administratieve lasten door meerdere raden.

2. *Thematische werkgroepen:*

a. Voordelen: Flexibiliteit om zich te richten op specifieke thema's of vraagstukken. Kan snel inspelen op actuele problemen.

b. Nadelen: Tijdelijke aard kan leiden tot gebrek aan continuïteit en langdurige betrokkenheid. Met mogelijk minder structurele invloed op beleid.

3. *Inwonerspanels:*

a. Voordelen: Directe betrokkenheid van inwoners, breed scala aan meningen en ideeën.

b. Nadelen: Kan leiden tot een gebrek aan deskundigheid en diepgang. Moeilijker om consistente en goed onderbouwde adviezen te krijgen.

Het is belangrijk om te kiezen voor de aanpak die het beste past om te komen tot een efficiëntere inzet van inspanningen en een meer samenhangend en geïntegreerd advies en dat wordt geboden door het oprichten van een Adviesraad Sociaal Domein.

Financiële gevolgen

Wat is de omvang van het investeringskrediet?	Niet van toepassing.
Wat is het effect op de begroting?	Niet van toepassing.
Dekking binnen begroting	Programma: Vitaliteit Cluster: Zorg & Bestaanszekerheid
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel: niet van toepassing.
Fiscale gevolgen	Niet van toepassing.
Toelichting: de kosten van oprichting van de Adviesraad Sociaal Domein, zijn gedekt in de programmabegroting Vitaliteit.	

Communicatie

De Verordening moet op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd (publicatie in Gemeentebblad).

Via de gebruikelijke communicatiekanalen wordt deze Verordening en het instellen van de nieuwe Adviesraad Sociaal Domein, bekendgemaakt.

Bijlagen

1. Verordening Adviesraad Sociaal Domein Gemeente Hollands Kroon.
2. Advies Concept Verordening Adviesraad Sociaal Domein Cliëntenraad Participatiewet.
3. Advies inzake oprichting Adviesraad Sociaal Domein Cliëntenraad Participatiewet.
4. Brief opheffing Wmo adviesraad 12 december 2024.